

Prædiken til Palmesøndag

Mark. 14, 3-9

Når man bor i en lille by, eller en mindre by, standser man op og lytter, når ambulancen kører gennem byen med udrykning: Standser den her – på min vej, på nabovejen, eller er vi så heldige, at den fortsætter igennem byen og bare kører forbi og simpelthen er på vej et helt andet sted hen? Bagefter kan man blive helt flov over sig selv – måske ... Hvorom alting er: Sikke dog en form for lettelse! – over, at uheldet, ulykken, døden så heldigvis bare var ude efter nogen, man ikke kender.

Påskens, som vi indleder i dag på Palmesøndag, har noget at gøre med denne måde at tænke på. Ordet ”påske” betyder oprindelig ”forbigang”: at blive kørt forbi, gået forbi. Og i påskens oprindelige fortælling ”at blive gået forbi af noget ondt”, der så i stedet for rammer nogen andre. Det var på Moses’ tid, da israelitterne var et slavefolk i Ægypten. Moses blev sendt fra Gud for at føre dem i frihed og gik lige op til den store kong Farao og forelagde ham Guds befaling. Og Farao måbøde: Det var uhørt, at en mand af slavefolket sådan brugte mund og stillede krav. Og hvad kom slavernes Gud i øvrigt Farao ved – han havde selv titel af gud!

Men Moses fremturede: ”Du skal give dem

deres frihed – og hvis du ikke adlyder, vil Gud sende ulykker over hele landet”. Og fordi Farao ikke var sådan at rokke, begyndte der snart at ske frygtelige ting i Ægypten: Mellem Nilens bredder flød det med blod; husene blev invaderet af padder og insekter. Så kom der kvægepest, byldepest og voldsomme haglvejr, som kvaste alle afgrøder, og kæmpe græshoppesværme, der åd de smuler, der var tilbage. Hvorefter der lagde der sig et bundløst mørke over landet i tre dage. Den tredje dag i mørket kaldte Moses israelitterne sammen og bad dem om at pakke deres ting og holde sig klar. I nat skulle Moses’ Gud gå ind i hvert eneste hus i Ægypten. Og i hver eneste ægyptiske familie skulle den ældste søn dø. Israelitterne - de kunne undgå den skæbne, hvis de slagtede et lam og strøg blodet fra det døde dyr på dørstolperne til deres huse: det skulle være et tegn til Gud om at gå forbi.

Og sådan blev det: Den nat blev alt det førstefødte i Ægypten slået ihjel. Og der rejste sig et skrig over hele landet – selv Farao skreg, for han var også far. ”Rejs”, skreg han, ”rejs og kom aldrig tilbage”. Og denne første påskemat begyndte israelitterne rejsen mod friheden. Dét er påskens ældste

historie. Og ægypternes rædsler taler helt for sig selv! Men hvordan med israelitterne? Selv forbigået af døden og frelst og frie - på vej forbi alle de mange ægyptiske huse og hjem, som genlød af forældres og søskendes gråd over døde børn? Kan man overhovedet være befriet - som forbigænger og med gråd i ørerne? Udvalgt, fordi ulykken gik en selv forbi og nøjedes med at slå ned på nogen andre?

Det kan man måske nok? Det går vist egentlig meget godt ... for os? Men Moses' Gud og vores Gud blev ikke færdig med påskens historie dén påskemat. Han kunne ikke selv stille sig tilfreds med at være en gud, der bare går forbi og styrer døden forbi eller med kun at være gud for dem, der befries, så de kan gå forbi og tage let på andres lidelser og død. Fra påskens nye historie ved vi endda, at han nægtede at gå forbi - Jesus fra Nazaret gik helt bevidst ind midt i al menneskelig elendighed og tog kampen op og blev, indtil han kunne gå foran mennesker og hjælpe dem ud, sætte dem fri og give dem til hinanden.

Som Palmesøndag: Jerusalem var stopfyldt med mennesker, der var kommet rejsende fra nær og fjern for at fejre påske. Stemningen var høj, og den steg til kogepunktet. For man sagde, at nu skete det: Nu kom han - ham, som profeterne havde spået om. Ham, som man kaldte Davids Søn, fordi han skulle være konge i Guds nye tid. Og Jesus tog imod det hele: jubelen, forventningerne, tilbedelsen. Men midt i den kogende glæde og larm var han ene om at vide, at så nemt gik det heller ikke: Menneskers elendighed stak dybere end, at den kunne klares med

en enkelt revolution på en højstemt søndag. Folk syntes, det var fint, når bare ulykken gik dem selv og deres forbi, og kunne stilles tilfreds, når bare de ikke skulle have noget med andres ulykke at gøre, men nøjes med at forbigå den i tavshed og beklagelse. Alt for mange havde alt for små forventninger til livet. Alt for mange havde ikke noget håb - eller havde bare et håb for sig selv.

Gud har større tanker om livet og større drømme. Han ville ikke gå nogen forbi. Derfor trådte han selv frem som et menneske. Han ville ind bag vort livs porte, her, hvor vi er sat til at være, og kunne derfor ikke nøjes med bare at ride ind bag Jerusalems porte og lade sig hylde dér.

Vi finder Jesus i Betania. Han er gået indenfor i Simon den Spedalskes hus. Han har ikke skyndt sig forbi, men sidder til bords - med ham af alle! Og som om dét ikke kunne være nok, har en kvinde, som ikke har hverken navn eller ansigt, men som alle alligevel kender, fundet frem til ham. Hun er kommet anstigende med en krukke fuld af dyr nardusolie, og salver Jesus, som man dengang salvede en konge, eller måske ligeså meget som en brud dengang salvede sin elskede. Kvinden møder Jesus med underkastelse og kærlighed.

Og dét berører nogle forbigående - på den pinlige måde. De er vokset op med det forløjede armslængdeprincip, som også gemmer sig bag deres påskefejring: At alt er i orden, når bare vi ikke selv bliver ramt eller berørt. Ansvar, forpligtelse på hinanden nøjes vi derfor også med i små bidder. Så må den godt rejse videre igen, så vi også kan komme videre med hver vores liv.

Men nu sidder han altså der, og kvinden med olien vil - nok som den eneste - have ham til at blive. Hun vil have det liv, han har i sig, det overskud af tro og håb og forpligtende kærlighed. Fuldkommenhedens bånd omkring menneskers liv. Hendes overdådige handling, den dyre olie er et tegn på dét. Og dén kunne have været solgt og pengene givet til de fattige, lyder det opbragt - og vi kender vist alle sammen godt indvendingen, også fra den politiske debat i DK! Og det er jo ikke forkert! De fattige trænger altid - eller de ensomme - eller de bange - eller vores syge moster! Dét gør de. Og vi kan kaste penge efter dem, mens vi iler forbi. Og det er i eksistentiel betydning fuldstændig gratis. I bedste fald plastre på sårene - i værste fald undskyldninger for ikke at investere sig selv. Forbigængere i livet. Vores eget og andres.

Jesus vil noget andet. Og det er dét, kvinden har forstået; dét, der får hende til at handle, som hun gør. At der er noget helt grundlæggende, der skal gøres. Koste, hvad det vil! Vi må standse op, ligesom Jesus selv gjorde. Og ikke lade os nøje med lettelsens suk over, at det onde gik os forbi, eller at vi selv fik mulighed for at smyge os forbi. Livet kan ikke erstattes med den form for lettelse. Vi er nødt til at gå ind i kampen og sætte os selv i spil.

Det betyder ikke, at alting nu hænger på os. Der er en hårdhed og en grumhed ved livet, som vi aldrig kommer til bunds i og mennesker, vi kommer til kort over for. Og sorgen over dét er der kun én ting at stille op med: vi må aflevere den dér, hvor den hører hjemme, og det gør den hos Gud. Det uforløste og

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

ufærdige, som vi ikke har magt til at gøre noget ved, må han tage sig af og tage på sig, så vi kan nøjes med at være mennesker, som rækker frem mod og tør være her for hinanden.

Det var dét, kvinden forstod; dét, der fik hende til at handle, som hun gjorde. At der er noget helt grundlæggende, der skal gøres. Og ”hvor som helst i hele verden evangeliet prædikes, skal også det, hun har gjort, fortælles til minde om hende”.

Og sådan blev hun dét billede, som vi kan indlede påsken med i år. Vi må ind i kampen! Og vi kan godt. For Vorherre har selv gjort sit indtog – ikke bare ind bag Jerusalems porte, som i den fortælling, vi kender så godt; men ind bag vort livs porte - derind, lige præcis dér, hvor vi er sat til at være.

Dét er påskens evigt nye historie - ikke bare til en lille udvalgt flok, men til ethvert menneske: Du skal ikke stille dig tilfreds med at være forbigænger i livet - dit eget og andres. Du skal ind i livet! Og se, din konge kommer til dig – og se, din konge bliver.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen

Lise Nedergaard

Lækken-Furreby, Vrensted, Børglum, Rubjerg og Lyngby sogne

Salmer:

176, 56, 151, 192, 459, 208